

Tillstånd och Upplysning

BESLUT

Datum
2016-11-21

Diariernr
5.1.4b-H16-06985

Er referens
Tommy Tuvunger

Aktnr
-
Regnr
-

Delgivningskvitto

Stockholms Stad gm Trafikkontoret
Att: Tommy Tuvunger
Box 8311
104 20 Stockholm
SVERIGE

Beslut om dispens för Racumin puder

Beslut

Kemikalieinspektionen bifaller ansökan om dispens från Trafikkontoret, Stockholms Stad, att få använda biocidprodukten Racumin puder (reg.nr. 3044) för bekämpning brunråtta.

Beslutet är fattat med följande villkor:

Medlet får endast hanteras och spridas av personer med So 1-tillstånd.

Spridning av medlet får endast ske i stadsparksmiljöer och vid gångstråk som förbinder stadsparker med andra högt frekventerade platser i stadsmiljön, där andra metoder och medel mot råttor inte haft tillfredställande effekt.

En upprättad plan ska finnas för att snabbt och effektivt kunna ta hand om döda eller döende råttor efter spridning av medlet.

Spridningen omfattas av kraven i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2015:3) om spridning av vissa biocidprodukter. Utöver kravet på underrättelse till den kommunala nämnden ska motsvarande uppgifter om spridningen även tillsändas Kemikalieinspektionen.

Dispensen gäller i 180 dagar från beslutsdatum, det vill säga till och med 2017-05-20.

Beskrivning av ärendet

Ansökan om dispens inkom till Kemikalieinspektionen den 21 september 2016.

Trafikkontoret vid Stockholms stad (nedan kallad sökanden), ansöker om dispens för användning av Racumin puder för bekämpning av brunråtta på stadens mark.

Racumin puder är en rodenticid med det verksamma ämnet kumatetralyl (CAS-nr 5836-29-3). Produkten har tidigare varit godkänd i Sverige för användning mot råttor och möss, men godkännandet löpte ut 2013-07-01. Därpå följde en utfasningsperiod som innebar att produkten fick användas i ytterligare två år. Sedan 2015-06-30 har det inte varit tillåtet att använda produkten.

Racumin puder appliceras i gångar där råttorna rör sig och medlet fastnar då i djurens päls. Råttorna får i sig produkten när de tvättar sig och därmed krävs det inte att produkten, till skillnad från traditionella beten, ska vara smakligt för råttorna. Med Racumin puder går det därför att uppnå en effektiv bekämpning även i områden med

BESLUT

Datum	Diariernr	
2016-11-21	5.1.4b-H16-06985	
Er referens	Aktnr	Regnr
Tommy Tuvunger	-	-

en stor tillgång på konkurrerande föda. Användningen av pudret har tidigare varit omfattande i Stockholms innerstad, där ett folkliv under dygnets alla timmar ger en kontinuerlig tillgång till föda för råttorna.

Sökanden har sedan godkännandet för Racumin puder upphörde utprovat alternativa medel i olika testområden. Syftet har varit att hitta medel som kan upprätthålla en acceptabel nivå på råttpopulationen i de utsatta områdena. Medlen har haft olika beredningsformer och verksamma ämnen. Resultaten har dock inte visat på någon nedgång av antalet råttor efter en månads bekämpning. Förmodligen beror det på att råttorna inte lockas att äta av betena när det finns tillgång på annan konkurrerande föda i närområdet.

Sökanden beskriver att det pågår andra åtgärder än bekämpning med gift för att minska antalet råttor i Stockholms innerstad. Det sker bland annat ett kontinuerligt arbete med att ersätta äldre papperskorgar till nya, rättsäkra modeller och tömnings- och städfrekvensen har utökats i välbesökta stadsparksmiljöer där det ofta finns en stor tillgång på föda. Likaså har buskar beskurets och annan markvegetation i parker klippts bort för att göra miljön mindre attraktiv för råttor. Sökanden håller även på att utöka samverkan med fastighetsägare och andra berörda aktörer för att kunna vidta gemensamma åtgärder eftersom sökanden endast ansvarar för råttbekämpningen på stadens mark. Arbetet med att vidta dessa åtgärder pågår fortlöpande, men sökanden menar att en dispens är nödvändig för att kunna trycka tillbaka den stora populationen av råttor som finns idag och ge staden tid att hinna vidta ytterligare förebyggande åtgärder.

Spridningen av medlet kommer att ske systematiskt, område för område, och särskilda insatser kommer att vidtas i samband med spridningen för att säkerställa att döda/döende djur tas om hand på ett säkert sätt för minska risken för sekundärförgiftning, alltså att andra djur, såsom katter, kråkor eller trutar, blir utsatta för giftet genom att äta förgiftade råttor. Detta kommer att ske genom att såväl bekämpande entreprenör, entreprenörer för städning och övriga driftentreprenader utför kontroller flera gånger per dygn på dessa platser. Även stadens egen personal kommer att inspektera platserna flera gånger dagligen under den period som bekämpningen pågår.

Lagval

Kumatetralyl, som är det verksamma ämnet i Racumin puder, är godkänt som verksamt ämne enligt förordning (EU) nr 528/2012¹ (EU:s biocidförordning). Ansökan prövas därför med stöd av förordningens artikel 55 som medger att en icke godkänd biocidprodukt får tillåtas för kontrollerad användning under en period om högst 180 dagar om det är nödvändigt på grund av fara för folkhälsan, djurs hälsa eller miljön och som inte kan undvikas på annat sätt.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 528/2012 av den 22 maj 2012 om tillhandahållande på marknaden och användning av biocidprodukter.

BESLUT

Datum
2016-11-21Diariennr
5.1.4b-H16-06985Er referens
Tommy TuvungerAktnr
-
Regnr
-

Skäl

Kemikalieinspektionen gör bedömningen att den stora mängden råttor i stadsparksmiljöer och vid gångstråk som förbinder stadsparkar med andra högt frekventerade platser i Stockholms innerstad kan utgöra en sådan fara för folkhälsan som avses i artikel 55. Detta gäller särskilt för barn som vistas på lekplatser i parker som frekvent besöks av stora mängder råttor. Någon annan åtgärd för att undvika det akuta problemet med råttorna bedöms inte vara tillämpligt inom de områden som dispensen omfattar vid denna tidpunkt.

Av försöken som utförts är det dock tydligt att det inte enbart går att förlita sig på rodenticider för att uppnå en acceptabel nivå av råttor, särskilt inte i högt frekventerade områden i storstadsmiljön där det ständigt finns folk i rörelse. För att kunna upprätthålla en acceptabel nivå av råttor som är långsiktigt hållbar krävs flera genomgripande åtgärder som syftar till att minska tillgången på föda och attraktiva bomiljöer. Sökanden har anfört att arbete pågår med att vidta sådana åtgärder, både genom fysiska förändringar i utsatta utomhusmiljöer men också genom samverkan med olika berörda aktörer. Dessa åtgärder har dock ännu inte gett tillräckliga resultat och en användning av Racumin puder under 180 dagar ger sökanden ett tillfälligt verktyg att hantera den akuta situationen med råttorna i berörda områden parallellt med det pågående arbetet med att utöka och utveckla andra former av åtgärder.

Kontaktpuderformuleringar för rodenticider föreslås dessutom inom en snar framtid bli helt förbjudna inom EU, och i och med det kan inte heller ett vanligt produktgodkännande komma i fråga för en sådan formulering. Det är därför avgörande att flertalet andra åtgärder kommer på plats för att en acceptabel nivå på råttpopulationen ska kunna upprätthållas även efter dispensens slut.

Med beaktande av de skäl sökanden anfört bedömer Kemikalieinspektionen att kraven för dispens enligt artikel 55 är uppfyllda och att det anses vara motiverat att tillåta en begränsad och kontrollerad användning av Racumin Puder.

Hur man överklagar

Detta beslut får överklagas hos mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt. Ett skriftligt överklagande ställt till mark- och miljödomstolen ska i så fall ha kommit till Kemikalieinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet.

På Kemikalieinspektionens vägnar

Anna Nordberg
Beslutande

Johan Helgesson
Föredragande

Malin Salomonsson
Jurist